

KOMPETENCE SKAUTSKÉ VÝCHOVY

*Projevy pro starší
rovery a rangers*

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV
Co umím a znám	Praktický život	V běžném životě se zvládne postarat o sebe i ostatní. Umí řešit problémy, kriticky pracovat s informacemi, učí se z řešení problému.	<p>Umí dlouhodobě zajistit provoz své domácnosti (úklid, údržba, ...).</p> <p>Umí spravovat svůj/rodinný rozpočet. Zná různé možnosti, jak bezpečně naložit s přebytkem či schodkem v rozpočtu.</p> <p>Rozšiřuje své znalosti ohledně financí, především v oblastech, které se týkají jeho/její aktuální životní situace (studentská zvýhodnění, daňové příznání, pojištění, ...).</p> <p>Má základní přehled o právech a povinnostech ve své životní situaci (student, zaměstnanec, OSVČ, ...). Ví, na jaké instituce se v případě potřeby obrátit (studijní oddělení, úřady, personální oddělení v zaměstnání, ...), a umí si zde zařídit potřebné.</p> <p>Důsledně rozvíjí svou schopnost kritického myšlení.</p>
	Tábormická praxe	Uplatní se při táboření oddílu.	<p>Dokáže zastat vybranou roli po celou dobu tábora (vedoucí, zdravotník/zdravotnice, zásobování, ...).</p> <p>Dokáže převzít zodpovědnost za vybranou oblast táboření.</p>
	Fyzická zdatnost	Je fyzicky zdatný/zdatná, pohyb ho/ji baví.	Pohyb vnímá jako přirozenou součást svého života.
	Budíme připraveni	Je připraven/a na různé situace včetně krizových.	Průběžně se vzdělává v tématu první pomoci a řešení krizových situací. Ví, proč je průběžné vzdělávání důležité.
Tvořivost a zručnost	Rád/a se rozvíjí v tvořivosti a zručnosti.	Tvořivost vnímá jako přirozenou součást svého života.	

OBLAST	PODOBĚST	KOMPETENCE	PROJEV
Kdo jsem	Já a můj život	Rozvíjí a prohlubuje vlastní sebepoznání a duchovní život.	<p>Rozumí tomu, co zahrnuje v osobním životě i ve společnosti služba Pravdě. Snaží se ji aktivně naplňovat.</p> <p>Zdroje své naděje nejen zná, ale umí z nich i čerpat.</p> <p>Má srovnaný žebříček hodnot a dokáže ho obhájit.</p> <p>Umí vyhledávat zdroje krásy.</p> <p>Svůj život dokáže obohacovat uměním.</p>
	Moje svědomí	Naslouchá svému svědomí, které je formováno na základě skautského slibu a zákona.	<p>Konfrontuje svoje činy vůči slibu a zákonu. Vyvozuje z toho důsledky pro své další jednání.</p> <p>Snaží se poznávat skutečné důvody svého rozhodování.</p> <p>Uvědomuje si, jak ho/ji ovlivňuje mínění druhých, strachy, snaha se zavděčit atd. a aktivně s tím pracuje.</p> <p>Zpravidla jsou jeho/její myšlení, slova a činy v souladu se slibem a zákonem. Pokud selhává v nějakých situacích vůči slibu a zákonu, ví, proč se to děje a aktivně se snaží to změnit.</p>
	Osobní rozvoj	Cíleně se rozvíjí v různých schopnostech (rozumových, emočních apod.).	<p>Reflektuje, jak se mu/jí osobní cíle daří naplňovat, a vyvozuje z toho důsledky.</p> <p>Dokáže přijímat zodpovědnost za svůj život a aktivně ho rozvíjí jako jeho hlavní autor / její hlavní autorka.</p> <p>Zvládá i v náročných situacích své neúspěchy a dokáže z nich vyvodit důsledky pro budoucnost.</p> <p>Soustavně se sebevzdělává v oblastech, které jsou důležité pro jeho/její život.</p> <p>Ze svého poznání dokáže předávat mladším.</p> <p>Nepodléhá beznaději ani v těžkých krizových situacích.</p> <p>Dokáže dobře hospodařit s časem a bojovat s prokrastinací.</p> <p>Přijímá zodpovědně fakt, že je pro mladší příkladem.</p> <p>Pracuje na zvládnání svých dlouhodobých povahových rysů.</p> <p>Umí si přiznat, že při překročení psychických limitů potřebuje pomoc.</p> <p>Přijímá plnou odpovědnost za své zdraví.</p> <p>Zná své silné a slabé stránky a umí s nimi pracovat.</p>

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV
Moje kamarádství	Vztahy	Navazuje, udržuje a rozvíjí kvalitní vztahy.	<p>Vytváří láskyplné a pravdivé vztahy.</p> <p>Dokáže unést a řešit vztahové krize.</p> <p>Se svou svobodou zachází zodpovědně vůči sobě, druhými i Pravdě a Lásce.</p> <p>Chápe, že krása člověka vyrůstá především z jeho nitra.</p> <p>Přispívá k posilování důvěry ve společnosti a snaží se aktivně rozšiřovat „okruhy důvěry“.</p> <p>Odpouští tomu, kdo mu ublížil.</p> <p>Respektuje odlišnosti v prožívání a jednání příslušníků druhého pohlaví.</p>
	Komunikace mezi lidmi	Komunikuje s ostatními s cílem navázat kvalitní vztahy. Umí se vhodně vyjadřovat.	<p>Užívá mezilidskou komunikaci k vytváření dobrých vztahů.</p> <p>Komunikuje účinně, bez faulů a ve prospěch společenství.</p> <p>Dokáže před ostatními uznat svou chybu, omluvit se a do budoucna z toho pro sebe vyvodit důsledky.</p> <p>Prezentuje své myšlenky jasně, srozumitelně a v přiměřeném čase vzhledem k situaci a obsahu, a to i na veřejnosti</p> <p>Na komunikačních technologiích není závislý/á, užívá je s rozmyslem a ve prospěch Pravdy.</p> <p>Dobře rozlišuje, co jsou názory a co fakta nebo argumenty. Při debatách to důsledně uplatňuje.</p>
	Pomoc druhým	Pomáhá druhým.	<p>Spolehlivě rozpoznává situace, kdy je pomoc vhodná a může ji druhým poskytnout.</p> <p>Chápe smysl své pomoci.</p> <p>Dlouhodobě pomáhá tam, kde je to třeba a může uplatnit dobře své schopnosti.</p> <p>Je citlivý/á na potřeby druhých. Dokáže se zastávat toho, komu je ubližováno.</p>

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV
Můj domov	Moje rodina	Chápe rodinu jako důležitou a je jejím aktivním členem / její aktivní členkou.	Rozumí principům, které jsou pro dobrý život rodiny důležité. V rámci života rodiny je na něj/ni spoleh. Aktivně přispívá k soudržnosti své rodiny (původní i případně své nové).
	Moje parta	Umí skautsky žít ve skupině neskautských vrstevníků.	Pozitivně přispívá k životu skupiny ve škole či na pracovišti. Aktivně přispívá k životu všech skupin, part či společenství, jichž je členem/členkou.
	Moje družina	Umí být platným členem / platnou členkou týmu.	Chápe smysl jednotlivých rolí v týmu a jejich typické znaky. Aktivně naplňuje svou roli v roverské skupině. Společně s družinou, kmenem, oddílovou radou apod. se aktivně podílí na zvládnání nějakého veřejně prospěšného projektu. Přijímá, deleguje a umí odmítat úkoly. Dokáže účinně podporovat i návrhy či nápady druhých lidí, pokud došlo k jejich přijetí skupinou, jíž je členem/členkou. Umí ostatním poskytovat vhodnou zpětnou vazbu. Umí přijímat zpětnou vazbu a vyvozovat z ní důsledky pro své další jednání.

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV
Svět okolo nás	Já v demokracii	Je aktivním občanem / aktivní občankou v demokratickém společenství.	<p>Rozpoznává, co napomáhá a omezuje naplňování demokratických principů. Přispívá k jejich naplňování ve společenstvích, kterých je součástí. Umí vysvětlit, v čem spočívají nejrůznější hrozby pro demokratické uspořádání společnosti.</p> <hr/> <p>Uvědomuje si přínosy i rizika rozmanitých potřeb, názorů a zájmů v demokratické společnosti. Na příkladech umí vysvětlit, jakou roli hraje občanská společnost v hledání veřejných zájmů a řešení celospolečenských výzev.</p> <hr/> <p>Má důvěru ve vlastní vliv. Zná širokou škálu možností, jak může ovlivňovat dění kolem sebe. Svými činy vědomě přispívá k uskutečnění své představy o lepším světě.</p> <hr/> <p>V rozhodovacích procesech, kterých je součástí, cíleně vytváří prostor pro rozmanité hlasy a napomáhá hledat řešení, která je zohledňují. Oceňuje význam hledání společných řešení v demokratické společnosti.</p> <hr/> <p>Všímá si, kdo se vyjadřuje k různým oblastem dění, a zkoumá, kdo a jak v nich ovlivňuje rozhodování. Na příkladech konkrétních událostí rozpoznává motivy různých lidí, skupin a institucí.</p>
	Propojený svět	Uvědomuje si propojenost světa a svou roli v něm.	<p>Vnímá komplexní vztahy mezi jednotlivcem a společností, lokální a globální úrovní, a minulostí, přítomností a budoucností. Aktivně se snaží těmto vazbám porozumět a uvědomuje si je v aktuálním dění.</p> <hr/> <p>Planetu vnímá jako jeden propojený celek. Uvědomuje si, že svým jednáním ovlivňuje současnost i budoucnost všech lidí i dalšího života na planetě, a cíleně se podle toho chová.</p> <hr/> <p>Pátrá po hlubších příčinách nespravedlnosti a nerovnosti přesahující jednotlivce. Zkoumá, jak může přispívat k větší spravedlnosti, rovnosti a naplňování lidských práv.</p> <hr/> <p>Je si vědom/a složitosti světa a je schopen/schopna kriticky nahlížet na jeho současné uspořádání. Rozvíjí svou představivost o možných budoucích uspořádáních světa a přemýšlí o jejich přímosech a rizicích.</p>
	Rozmanitost světa	Oceňuje rozmanitost a vnímá ji jako příležitost.	<p>Vnímá mnohovrstevnatost a proměnlivost identity člověka. Zkoumá, jak každého člověka a to, jak jej vnímají ostatní, ovlivňuje příslušnost k různým skupinám (komunita, kultura, náboženství, sociální status, zájmové skupiny, generace, gender a další).</p> <hr/> <p>Oceňuje a vyhledává rozmanitost. Rozpoznává výzvy, které setkávání s odlišností přináší. Aktivně hledá cesty, jak k nim přistoupit způsobem, který podporuje porozumění.</p>

OBLAST	PODOBlast	KOMPETENCE	PROJEV
Svět okolo nás	Rozmanitost světa	Oceňuje rozmanitost a vnímá ji jako příležitost.	<p>Vystupuje vůči názorům založeným na předsudku. Rozpoznává situace, kdy se něčí odlišnost stává důvodem pro nespravedlivé jednání, a adekvátně na ně reaguje.</p> <p>Oceňuje jedinečnost každého člověka a vnímá ji jako příležitost pro společné učení, jak naplňovat potřeby všech. Je vnímavý/á i k hlasům, které nejsou ve společnosti dostatečně slyšet.</p>
	Příběhy našeho světa	Skrze příběhy nachází nová porozumění.	<p>Uvědomuje si, že události jsou vyprávěny skrze příběhy, a je schopen kriticky posoudit, jaké hodnoty a významy mohou záměrně i nezáměrně předávat. Snaží se porozumět tomu, jak tyto příběhy ovlivňují jeho/její vnímání světa.</p> <p>Prostřednictvím historických i soudobých příběhů si uvědomuje vzájemnou propojenost minulosti, současnosti a budoucnosti. V historických příbězích zkoumá a porovnává se současností různé vzorce myšlení a motivace pro jednání jednotlivců i společnosti.</p> <p>Zajímá se o různé interpretace historických i současných událostí. Zkoumá, jakým způsobem a proč odlišné interpretace vznikají, a co ovlivňuje, jak jsou v různých částech společnosti přijímány.</p> <p>Zajímá se o současné i historické podoby skautingu. Srovnává malé i velké příběhy skautingu v různých zemích a všimá si, jak je utváří místní kultura a historie.</p>

Příroda kolem nás

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV
Příroda kolem nás	Pobyt v přírodě	Rád/a pobývá v přírodě a umí se v ní chovat.	<p>Hledá nové možnosti, jak trávit čas v přírodě, umí povzbudit k pobytu v přírodě ostatní. Ukazuje ostatním, proč jezdit do přírody.</p> <hr/> <p>Dokáže si poradit se situací, kdy je v přírodě nečekaně bez kompletního vybavení.</p> <hr/> <p>Dokáže zhodnotit možnosti a síly sebe i skupiny osob (kmen, ...), a rizika aktivity a pobytu v přírodě pro sebe i pro skupinu tak, aby to bylo pro všechny bezpečné.</p>
	Vnímání přírody	Prožívá krásu a jedinečnost přírody, vnímá a poznává příběhy krajiny.	<p>Dokáže popsat, co a proč je mu/jí v různých krajinách a přírodních prostředích příjemné a estetické a co naopak ne.</p> <hr/> <p>Na základě zkušeností umí vybrat estetická a podnětná místa v přírodě pro různé příležitosti.</p> <hr/> <p>Uvědomuje si, že kulturní krajina je výsledkem spolupůsobení přírodního prostředí a lidské aktivity a může mít vlastní hodnotu. Uvědomuje si, kdy a jak lidské působení může krajinu obohatit a kdy ne.</p>
	Poznávání přírody	Učí se porozumět přírodě a krajině kolem sebe.	<p>Rozšiřuje svoje znalosti vztahů v přírodě. Na příkladu konkrétní krajiny ukáže, jaké jsou hlavní principy fungování tamních biotopů (ekologické vztahy mezi důležitými druhy) a jak se daná krajina vyvíjela v čase.</p> <hr/> <p>Vnímá časové měřítko vývoje v přírodě – uvědomuje si, jak menší průběžné (např. vyhubení opylovačů, zmizení vlků) i větší jednorázové změny (např. vysušení mokřadu, stavba logistického centra) v ekosystémech dopadají na přírodu a krajinu.</p>
	Hodnota přírody	Uvědomuje si hodnotu přírody, rozvíjí a kultivuje svůj vztah k přírodě.	<p>Uvědomuje si, že různí lidé vnímají hodnotu přírody různými způsoby. Poznává různé roviny hodnoty přírody a jak spolu souvisí – od ekonomické přes ekologickou po např. estetickou.</p>
	Šetrné chování	Chová se šetrně a ví proč.	<p>Uvědomuje si spoluzodpovědnost za osud přírody. Přebírá svůj díl zodpovědnosti za dopady lidské činnosti na přírodu. Aktivně se snaží snižovat negativní dopady v různých oblastech svého života.</p>

